

Juryrapport Nationale Mediatheek Trofee 2018

Stichting Lezen en Passionate Bulkboek vragen met de Nationale Mediatheek Trofee aandacht voor het belang van een goede leesomgeving op scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Een mediatheek waarvan de medewerkers aandacht besteden aan het creëren van een leesomgeving, waarin leerlingen zich op verschillende manieren kunnen terugtrekken met een boek en die leerlingen en/of docenten wijst op de diverse campagnes die het plezier in lezen bevorderen of het literatuuronderwijs verrijken, bewijst daarmee dat zij lezen van belang acht. De ruimte is belangrijk, maar hoe de boeken gepresenteerd worden, hoe groot en actueel de collectie van de boeken is, hoe deze zijn uitgestald, wat er aan leesbevordering wordt gedaan, op welke wijze er nagedacht wordt over het aanzetten tot lezen (visie) én hoe de begeleiding is, is minstens zo belangrijk.

In de periode januari t/m mei 2018 werden in totaal 24 nominaties (grotendeels afkomstig van leerlingen) ontvangen. Er waren in totaal 35 inzendingen, wat komt doordat verschillende individuele leerlingen van een school dezelfde mediatheek konden nomineren. Na het ontdebelen werden desgevraagd de verschillende inzendingen door de mediathecarissen verrijkt met een beschrijving van hun leesbeleid. Deze verrijkte inzendingen werden voorgelegd aan de deskundige jury, die bestond uit Joke Boonstra (mediathecaris bij CSG Augustinus en vice-voorzitter van de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs), Rob Bonneur (eigenaar/architect van InVorm Architecten) en Renée van Randwijk (medewerker evenementen bij Bibliotheek Rotterdam).

Tijdens het eerste juryberaad, dat plaatsvond aan het begin van het huidige schooljaar, stelden de juryleden uit de longlist een shortlist samen van drie mediatheken, die kans maakten op de Nationale Mediatheek Trofee 2018. Journalist Annemarie Terhell bezocht vervolgens deze drie scholen, interviewde de mediathecarissen en deed hiervan bij de jury uitvoerig verslag in woord en beeld.

In dit juryrapport vat de jury het tweede juryberaad van begin november samen en maakt zij achtereenvolgens bekend welke prijzen zij aan de drie mediatheken hebben toegekend.

Algemene indruk

Voor een juiste beoordeling neemt de jury verschillende aspecten in overweging: inrichting, sfeer, collectie én leesbevorderende projecten moeten elkaar aanvullen; de combinatie moet kloppen. Een bevlogen en enthousiaste mediathecaris (of team van mediathecarissen al dan niet ondersteund door vrijwilligers) is daarbij minstens zo belangrijk.

Toekenningen

De eerste prijs gaat naar de mediatheek met de beste inrichting in combinatie met een goede collectie boeken, toezicht, begeleiding en zichtbare aandacht voor lezen en campagnes die het lezen stimuleren. De winnaar ontvangt een boekenpakket ter waarde van € 1.000,-, dat ter beschikking wordt gesteld door Blz.

De tweede prijs – een aanmoedigingsprijs - is een cheque ter waarde van € 750,- ter beschikking gesteld door de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs, die als stimulans dient om een plan in te dienen over hoe de betreffende mediatheek, met welke verbetering dan ook, aantrekkelijker gemaakt kan worden.

De derde prijs – tevens een aanmoedigingsprijs – is een cheque ter waarde van € 500,- ter beschikking gesteld door InVorm Architecten, die kan worden ingezet voor een vrijblijvend interieuradvies over hoe de mediatheek aantrekkelijker gemaakt kan worden.

De aanmoedigingsprijzen moeten worden gezien als ondersteuning van een of meerdere doorgaans zeer bevlogen mediathecarissen, die door budgettaire tekortkomingen hetgeen zij zouden willen bieden, niet kunnen realiseren. De jury beoogt hiermee ook een signaal naar schooldirectie en/of bestuur te geven.

De nominaties voor de Nationale Mediatheek Trofee 2018

Eerste prijs: Farel College, Amersfoort

Deze mediatheek ligt in het hart van de school en het interieur is bijzonder stijlvol ontworpen. De ronde uitleenbalie ligt in het midden van de ruimte. Tegen de muren staan boekenkasten met veel displayruimte met mooie uitgefreesde letters erboven. Door een recente verbouwing is een bijzondere oplossing gevonden voor het ruimtetekort van de mediatheek. Met deze oplossing is de gang komen te vervallen, maar doet de mediatheek zelf deels dienst als gang. Tussen de lesuren door stromen er op deze manier veel leerlingen langs de collectie en zitplekken naar hun volgende lesuur.

In het midden van de ruimte is een reeks treincoupés opgesteld, die elk plaats biedt aan zes tot acht leerlingen. Alles is uitgevoerd in een lichte houtsoort met groene bekleding. Deze luchtige uitstraling nodigt uit tot het pakken van een boek. Er wordt volgens de leerlingen veel gebruikgemaakt van de zitplekken in de treincoupés. Ze maken er huiswerk, werken op hun laptop of lezen. Eén leerling gaf aan dat de mediatheek er direct aan had bijgedragen dat ze meer was gaan lezen.

Er wordt nauw samengewerkt met de sectie Nederlands. Naast actieve deelname aan landelijke leesbevorderingscampagnes worden ook regelmatig literaire uitstapjes georganiseerd onder begeleiding van de mediathecarissen. Het afgelopen jaar zijn de leerlingen van 4-vwo naar Griet Op de Beeck geweest, ging het tweede leerjaar vmbo naar de musical *Vals* van Mel Wallis de Vries en gingen meerdere leerlingen uit de onderbouw met de bus naar de Dag van de Jonge Jury in TivoliVredenburg. Ook organiseert de school een populaire leesmarathon: een evenement waarbij de leerlingen zelf sponsors zoeken en samenkomen om een uur in stilte te lezen. Verder wordt er ook veel samengewerkt met de lokale bibliotheek en met de boekhandels. Enkele leerlingen zijn lid van het leespanel van de lokale boekwinkel *Speelboek* en de school heeft ook een eigen leespanel. Qua opstelling en indeling is er in deze mediatheek een goede balans tussen de presentatie van de boeken en de zitplekken voor de leerlingen. Wel ogen de planken in de boekenkasten nu soms wat leeg. De jury roemt het Farel College om de vernieuwde inrichting van de mediatheek in combinatie met een goede collectie boeken en zichtbare aandacht voor lezen en campagnes die het lezen stimuleren.

Om deze redenen kent de jury unaniem de eerste prijs aan deze mediatheek toe en kan met het gewonnen boekenpakket de collectie worden aangevuld.

Tweede Prijs: Buitenhout College, Almere

De jury noemt de mediatheek een moderne open plek met een zee aan verblijfsruimte met veel voorzieningen. Bovenaan de trap bestaat de helft van de verdieping uit de mediatheek en deze vervult een centrale rol. De balie is ook centraal gelegen en wordt zowel door leerlingen als docenten veel bezocht. Met de lokale bibliotheek bestaat een soepele samenwerking, waarbij de school het bibliotheekabonnement van alle leerlingen betaalt.

Een aandachtspunt van de jury is dat de volle potentie van de veelheid aan ruimte nog niet optimaal wordt benut. Er zou hier goed geïnvesteerd kunnen worden in het verhogen van de verblijfskwaliteit en de presentatie. Alhoewel de verblijven en de computerfaciliteiten niet fysiek van elkaar zijn gescheiden, zijn het nu wel aparte segmenten in de ruimte, terwijl het volgens de jury juist fijn zou zijn als deze meer door elkaar zouden lopen. In de pauzes is de mediatheek minder druk bezet, aangezien het een regel is dat leerlingen niet in en uit een ruimte mogen lopen. Dat vindt de jury erg jammer om te zien. Ook de veelal laterale opstelling van de boeken zou meer afwisseling kunnen gebruiken.

Het is om deze redenen dat de jury de tweede prijs aan deze mediatheek toekent. BMO ziet graag een voorstel tot verbetering tegemoet.

Derde Prijs: CSG Reggesteyn, Nijverdal

De mediatheek van CSG Reggesteyn is een mediatheek met ondernemende mediathecarissen die veel weten te bereiken op de school en zich sterk inzetten voor leesbevordering. Zo is er in de onderbouw veel ruimte voor creatieve verwerkingsopdrachten met veel keuzevrijheid. Ook zijn de uitleningen per leerling erg hoog en wordt er ingezet op het aanbieden van een zo breed mogelijk aanbod.

De jury vond het noemenswaardig dat er toewijding is voor lezen buiten de school en in de omgeving. Zo worden er avonden georganiseerd waarop ouders worden bijgepraat over het nieuwe aanbod van de mediatheek en wordt er tegelijkertijd ook aandacht besteed aan de collectie volwassenenliteratuur, zodat ouders ook zelf met plezier blijven lezen en zo hun leesplezier afstraalt op de kinderen.

Toch zijn er ook verbeterpunten te noemen, met name op het gebied van ruimte en interieur. Door de verdeling van de mediatheek over twee halve verdiepingen en de beperkte lichtinval, oogt de ruimte wat donker en mist deze ruimtelijkheid. Bovendien is er voor leerlingen weinig verblijfsruimte, is het boekenaanbod niet zo actueel als het zou kunnen zijn en zijn er weinig ICT-faciliteiten.

De jury meent daarom dat de mediatheek van CSG Reggesteyn in aanmerking komt voor de derde prijs. InVorm zal op korte termijn een afspraak maken om tot een deskundig advies te komen.